

ใบงาน

บุคคลสำคัญกับจริยธรรมที่ถือเป็นแบบอย่าง

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาจับคู่ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อบุคคลสำคัญกับจริยธรรมที่ถือเป็นแบบอย่าง โดยนำตัวอักษรทางขวาเมื่อมาเติมหน้าข้อความทางซ้ายมือ

1) นายจำลอง นวลมนี	g. นักربบ นักการปกครอง
h. กด้าหาญ ไม่ย่อท้อต่ออำนาจที่ไม่เป็นธรรม
2) พระยาประจันตะประเทศาณี	i. พระอาจารย์ไหญสหายธรรมยุตินิกาย
3) นายเตียง ศิริขันธ์	f. ฝ่ายวิปัสสนาธูรของภาคอีสาน
4) พระอาจารย์เทศก์ เทสรังสี	j. เป็นคนแรกที่พัฒนารัมย์โบราณ
5) พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต	l. ปฏิปทาของท่านคือความอดทน
6) พระอาจารย์ฟัน อาจารโ	ไม่บ่นว่าร้อน หนา茂ก
7) พระอาจารย์วัน อุตตโน	n. เทพเจ้าแห่งอีสาน
	o. อบรมสั่งสอนศิษย์และประชาชนทั่วไปด้วย
หลักธรรมล้วน ๆ ไม่ยึดติดกับเครื่องลางของขลัง

ทำได้ไหมเอ่ย ?

ใบงาน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ให้นักเรียนวดภาพบุคคลสำคัญของจังหวัดสกลนครที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 1 ท่าน
พร้อมทั้งระบุผลงานหรือเกียรติประวัติ

ชื่อบุคคลสำคัญ.....

ກາພບຸຄຄລສໍາຄັນ

เกียรติประวัติโดยย่อ / ผลงาน.....

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
คำชี้แจง ให้การเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางความมือ

เลข ที่	พฤติกรรมที่ประเมิน												รวม คะแนน	ผลการ ประเมิน (เฉลี่ย)		
	ความ กระตือรือร้น			ความมีระเบียบ วินัย			การให้ความ ร่วมมือ			ความรับผิดชอบ						
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

หมายเหตุ ให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน 2

พอใช้ ให้คะแนน 1

ควรปรับปรุง ให้คะแนน 0

แบบตรวจผลงานนักเรียน
คำชี้แจง ให้การเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

กลุ่ม ที่	ผลงานที่ประเมิน												รวม คะแนน	ผลการ ประเมิน (เฉลี่ย)		
	การบันทึกข้อมูล			ความถูกต้องของ ข้อมูล			รายงานตรงตาม ขั้นตอน			เสร็จทันตามเวลา						
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0				
													-			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

นายเหตุ ให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน 2

พอใช้ ให้คะแนน 1

ควรปรับปรุง ให้คะแนน 0

**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 งานประเพณีของจังหวัดสกลนคร
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 3 ชั่วโมง**

ความคิดรวบยอด

ประเพณีเป็นสิ่งที่มนุษย์คิดสร้างสรรค์ สืบทอดกันมาหวานาน แสดงถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ ต่าง ๆ ของกลุ่มนบุคคลในสังคมนั้น ๆ ซึ่งจังหวัดสกลนครมีประเพณีต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมายาวนาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนระบุงานประเพณีประจำจังหวัดสกลนครได้
2. นักเรียนอธิบายเหตุผลเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดประเพณีต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนครได้

สาระการเรียนรู้

- งานสมโภพราชอาดูเชิงชุม
- ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง
- ประเพณีแห่งเรือ
- งานเทศกาลไส้รำลึก
- ประเพณีแห่ฟ้าโนน
- งานกาชาดร่วมน้ำใจไทยสกล

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่าถึงประสบการณ์ในการเข้าร่วมงานเทศกาล หรืองานประเพณีต่าง ๆ ทั้งในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับของจังหวัดสกลนคร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากัน แสดงความคิดเห็นว่าในจังหวัดสกลนครมีงาน เทศกาลหรือประเพณีอะไรบ้างที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำภาพประเพณีที่สำคัญซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสกลนครให้นักเรียนดู
2. นักเรียนช่วยกันพิจารณาเพื่อการศึกษาเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมภาคอีสาน
3. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม แล้วจับกลุ่มเพื่อศึกษาใบความรู้ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ของชาวสกลนคร ได้แก่ งานสมโภพราชอาดูเชิงชุม ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีแห่งเรือ

งานเทศบาลได้รับเลือก ประเพณีแห่งปีใหม่ และงานกาชาดรวมน้ำใจไทยสกลด พร้อมทั้งตอบคำถามในในงานเกี่ยวกับมูลเหตุ หรือปัจจัยทำให้มีประเพณีต่าง ๆ เหล่านี้

4. ตัวแทนกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มเกี่ยวกับเหตุผล มีความสำคัญหรือจำเป็นอย่างไร จึงต้องมีประเพณีต่าง ๆ เหล่านี้ ตามที่จับฉลากได้

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับงานประเพณีประจำจังหวัดสกลดคร่าวัดจัดขึ้นที่ไหน มีความเชื่อหรือเหตุใดจึงต้องจัดให้มีงานประเพณีดังกล่าว

2. นักเรียนทันควรหรือสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีในท้องถิ่นของตนเอง

สื่อการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมภาคอีสาน

2. ภาพชุดประเพณีประจำจังหวัดสกลดคร

3. ใบความรู้ เรื่อง ประเพณี การละเล่นของเมืองสกลดคร

4. ใบงาน “สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับงานประเพณีในท้องถิ่น”

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตการเดาถึงประสบการณ์การเข้าร่วมงานเทศบาล หรืองานประเพณีต่าง ๆ ทั้งในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดของจังหวัดสกลดคร

2. สังเกตการรายงานหน้าชั้นเกี่ยวกับเหตุผล ความสำคัญหรือจำเป็นของประเพณี

3. ตรวจผลงานการศึกษาทันควรเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับประเพณี ในท้องถิ่นของตนเอง โดยการสัมภาษณ์ผู้รู้ ประกอบในงาน “สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับงานประเพณีในท้องถิ่น”

ໃບຄວາມຮູ້ : ປະເພດ ກາລະເລັ່ນຂອງເມືອງສກລົນຄຣ

ຮໍາມວຍໂນຣາມສກລົນຄຣ

ກາຈີສານໃນສັນຍາໂນຣາມ ກ່ອນທີ່ຈະມີມາຍຄາດເຊື້ອກ ມາຍເວທີ ມີມາຍແບບໜິງເຮັດວຽກກັນ ທີ່ລາຍຂໍ້ອ ເຫັນ ມາຍດາວບ້າງ ເສື່ອລາກທາງບ້າງ ມາຍດັ່ງກ່າວໜີນີ້ຍືນຝຶກຕາມຄຸ້ມວັດຫຼູ້ນຳບ້ານ ເພື່ອໃຫ້ ມີພະລາກຳດັ່ງ ສາມາຮັດຕ່ອງສູ່ປຶ້ອງກັນຕົວໄດ້ ໃນຂະເເດີວກັນກີ່ຄໍານິ້ງລຶ່ງຄວາມສວຍງາມຂອງລືລາທ່າຮ່າທ່ານ ມີການເລີ່ມຕົ້ນເຫັນມີການຕົ້ນທີ່ໄດ້ ເສັກເປົ້າມັນດີເຂົ້າ ໄກ້ມີພະລາກຳດັ່ງແບ່ງແກຮ່ງ ຈົນຄູ່ຕ່ອງສູ່ທ່າ ອັນຕຽມໄນ້ໄດ້

ໃນປັຈຈຸບັນຈຶ່ງຫວັດສກລົນຄຣ ເປັນແຫດລົງເຕີຍວິທີ່ທີ່ມີມາຍໂນຣາມໃນງານເທັກຄາລຸ່ມປະເປົ້າ ໃນເທັກຄາລົງງານບຸ່ນຍື່ນໆໜີ້ໜ້າວໜ້ານຈະຈັດຂບວນແຫ່ຂອງຄຸ້ມວັດເຂົ້າຮ່ວມຂບວນອ່າງສນູກສනານ ໂດຍເພັະໜ້າວໜ້າສກລົນຄຣໃນເຂດຮອນ ຈະເມື່ອ ຈຶ່ງເລືອກັນມາແຕ່ໂນຣາມວ່າເມື່ອຄື່ນທັກຄາລຸ່ມປະເປົ້າ ເຊີ່ນຕື່ແດ້ວ ຈ້າວຄຸ້ມຈະຈັດຂບວນແຫ່ທີ່ມີການຮ່າໄປຕາມຄົນຜ່ານໜ້າວໜ້ານຜູ້ຄົນເພື່ອນອກບຸ່ນຍື່ນ ໄກ້ທຳນຸ່ມ ຮ່ວມກັນເພື່ອຄວາຍແດ່ອງຄໍພະຈາຕູເຊີງຫຸ້ນ ຂບວນແຫ່ຂອງຈ້າວຄຸ້ມ ນອກຈາກຈະປະກອບດ້ວຍໜຸ່ມສາວ ຍັງມີຜູ້ສູງອາຍຸແຕ່ກາຍສວຍງາມຕາມແບບພື້ນເມື່ອງ ພ້ອນຮ່າໄປຕາມຄົນແລ້ວ ຍັງມີນັກມາຍຂອງແຕ່ລະຄຸ້ມ ນຳໜ້າຂບວນ ເປັນທີ່ສະດຸດຕາກ ເກີ່ມັກພົບເກີ່ມັກ ນັກມາຍແຕ່ລະຄົນ ນຸ່ງໂຈງຮະບັນແບບຫຍັກຮັ້ງປ່ອຍໜ້າ ກະບັນຫ້ອຍຄົນນາພອງນາມ ດ້ວຍເຫຼຸ້ນໆໜີ້ໜ້າວໜ້ານຈຶ່ງມັກເຮັດວຽກນັກມາຍວ່າ “ເສື່ອລາກທາ” ການແຕ່ງກາຍຂອງຜູ້ຮໍາມວຍໂນຣາມ ນອກຈາກຈະແຕ່ງດ້ວຍຜ້າຫຍັກຮັ້ງປ່ອຍຫ້ອຍໜ້າ ຕາມເນື້ອຕົວ ຕາມຫາ ຍັງນື້ນັກສັກລາຍ ຜົ່ນທ່ອນບັນນັກຈະເປັນຮູ່ປັບສົດທີ່ແພັງໜ້າອັກ ເຫັນ ຮູ່ປັກປູາ ຮູ່ປູງ ຮູ່ປັສູ່ ຮູ່ປັຫຼຸມານ ສ່ວນບັນເລີວ ໂຄນຂາຈະສັກລາຍເປັນຮູ່ປັບສົດ ເຫັນ ລາຍດັ່ນໜ້າວ ພັກຖຸດ ດັດກວາມເຊື່ອໃນເຮືອງການສັກລາຍ ນີ້ ໂນຮາມເລື່ອວ່າເປັນສັງລັກພົບແໜ່ງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເປັນທີ່ພິ່ງພອໄຈຂອງສຕຣີເພັດ ບາງຮາຍອາມມີຄົດເຮືອງຄວາມຄອງກະພັນພສມກັບຄວາມສວຍງາມດ້ວຍ ນັກມາຍໂນຣາມມີຕະກຽດຮັດແນນ ກາຍໃນຕະກຽດມີເຄື່ອງຮາງຂອງຊັດທີ່ຄົນນັບຄື່ອງ ມີການສ່ວນນົມຄລົດທີ່ຕີຣະໃນຂະໜາກໄໝວ້າກູ້ເຊີ່ນເຕີວັກນິ້ມາຍເວທີໃນປັຈຈຸບັນ ມີການດອດມົງຄລົດອົກເມື່ອຄື່ນທັກຄາລຸ່ມປະເປົ້າ ຄວາມດົງດາມຂອງມາຍໂນຣາມອູ່ທີ່ທ່າທາກການໄໝວ້າກູ້ ຜົ່ນໃຊ້ ຖື້ນຈາກອາກັກປົກລົງຂອງສັດວົງ ເຫັນ ເສູ້ອ່ານ ຊ້າງ ມ້າ ວິວ ຄວາຍ ນາດດັບແປ່ງດ້ວຍລືລາຂອງນັກມາຍແລ້ວ ເຄີດືອນໄໝວ້າຫຍ່າຍ່າງໃຫ້ເຂົ້າກັນເສີ່ງກລອງ ເສີ່ງແຄນ ນັກມາຍບາງຄນຍັງນໍາເອາທ່າທາກຂອງຄົງ ຍັກຍໍ ໃນເຮືອງຮາມເກີຍຮົດ ມາປະຕິຍົງປົງເປັນທ່າທາກຮ່າຍຮ່າຍເຫັນສວຍງາມ ອັນເນື່ອງນາມຈາກຄວາມດົງດາມຂອງມາຍໂນຣາມຈຶ່ງເປັນຄືລປະພສມພສານຮ່າງນາງຄົດປົງພື້ນບ້ານອີສານແລະຫັ້ນເສີ່ງການຕ່ອງສູ່ ຈຶ່ງທຳໄຫ້ຄຽນວ່າໂນຣາມຄົດປະຕິຍົງປົງທ່າທາກຂອງການແສດງມາຍໂນຣາມຈຶ່ງ ການແສດງມາຍໂນຣາມແປ່ງເປັນ ຕ ຕອນ ກື້ອຂບວນແຫ່ມວ່າໂນຣາມ ທ່າໄໝວ້າກູ້ຫຼູ້ນຳເດືອນ ແລະການຕ່ອງສູ່

เป็นที่น่าสังเกตว่า หมายโดยรวมไม่ใช่การต่อสู้แบบถลุงวงใน เพราะจะทำให้เห็นดีๆ ทำฟื้นร้านอยไป นักมวยจะเข้าไปเล่นงานคู่ต่อสู้พร้อมกันรำเป็นระยะๆ แล้วจึงบุกเข้าไป หรือเครื่องตั้งรับหรือตอบໄได้คู่ต่อสู้ กล่าวได้ว่าความสนุกของมวยโดยรวมอยู่ที่ชั้นเชิงและกลเม็ด ของนักมวย ผู้ที่จัดงานมักมีถูกเล่น กลเม็ดแพรวพราว ทึ่งท่ารุก ท่ารับ ซึ่งหมายถึงการฝึกหัดมา อย่างดี ในท่ารุกสามารถรุกเข้าพิชิตคู่ต่อสู้หลายแบบนักมวยโดยรวมที่มีความคล่องตัวกันนิยม เล่นงานคู่ต่อสู้ด้วยเท้า ในขณะที่เดียบปรีบคู่ต่อสู้จนเดียวหลักฐานเช่นนักมวยจะแก้ปัญหา เช่น การหลบ โดยหลบลอดได้อย่างเร็ว พร้อมใจเท้ากับคู่ต่อสู้ให้ล้มลงหรือใช้ศอกถ่อง แต่ก็ต้องระวัง ท่าจะระเบิดทางจากฝ่ายตรงข้ามด้วย

หมายโดยรวมจึงมิใช่มวยที่หากกันเอาเพื่อนำเข่นมวยในปัจจุบัน แต่หากเป็นการต่อสู้ ที่เน้นศิลปะการร่ายรำ จึงควรเรียกว่า “การรำมวยโดยรวม” มิใช่การซกมวย ต่อymวยเข่นใน ปัจจุบัน

งานสมโภษพระธาตุเชิงชุม

จัดขึ้นในช่วงเดือนกรกฎาคมของทุกปี มีการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นพุทธบูชา เช่น พิธีนมัสการรอยพระบาท และมีพิธีการwake และสรงน้ำองค์พระธาตุ

ประเพณีแห่งปราสาทผึ้ง

แต่ก่อนจะเป็นการจัดได้ประทีปหรือการทำเรือไฟ (ไหลรือไฟ) เพื่อนำชาพระรัตนตรัย ซึ่ง มีลักษณะคล้ายกับงานลอดกระทง และการจัดขบวนแห่ “ต้นดอกเพิง” (ต้นดอกเพิง คือ ปราสาทผึ้ง) และเพื่อฤทธิศลามุกดาหารให้เจ้ากรรมนายเรหหรือบุพการีผู้ดูแลวัด อาจกล่าวได้ว่าชาวอีสานได้รับ อิทธิพลจากพื้นที่เด็กของชาวจีนแล้วนำมาประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรมของตน การทำปราสาทผึ้ง นั้นเดิมที่ทำโดยการนำกากหลวมนาแหงเป็นคลอลาญต่างๆ เรียกว่า “แหงหยวก” แล้วสร้างจน เป็นปราสาท จากนั้นนำขึ้นมาตั้งให้เปื้อยแล้วทำให้เป็นแผ่น นำมาเติมกับก้านก้านก้านที่ทำ คลอลาญไว้แล้ว สุดท้ายประดับประดาให้สวยงาม เช่น นำกระดาษสา ผ้าแพร ไม้จีด ดินสอ มาติดอย่างมีศิลปะ และแห่ไปถวายวัด ต่อมามีการประกอบประมวลประชันกันมากขึ้น จึงได้มีการนำ หญิงสาวมานั่งบนปราสาทเพิ่มเข้ามา ในปัจจุบันการแห่ปราสาทผึ้งได้กลายเป็นงานประเพณีสำคัญ ของชาวสกุลคร โดยจัดขึ้นระหว่างวันขึ้น 12-15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี

ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันแห่บนปราสาทผึ้งที่ยิ่งใหญ่ สวยงาม เริ่มตั้งแต่ เวลาประมาณ 11.00 น. บนวนปราสาทผึ้งที่ตกแต่งอย่างวิจิตรสวยงามของคุ้มวัดต่างๆ เริ่มออก จากลานรวมน้ำใจ ไทยสกุลในเขตเทศบาล แห่ไปตามถนนรัฐพัฒนา เข้าถนนสุขเกjm และถนน

เจริญเมือง แล้วเข้าสู่วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร โดยปราสาทผึ้งแต่ละขบวนนำไปตั้งไว้เป็นพุทธบูชาณ บริเวณวัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร ด้วยความศรัทธาและเชื่อว่าในเทศการออกพรรษา พระพุทธเจ้า เสด็จจากสวรรค์ขึ้นดาวดึงส์ เพื่อโปรดเวไนยสัตว์ในโลกมนุษย์ให้พ้นทุกข์

ช่วงกลางคืนของวันขึ้น 13 ค่ำ เดือน 11 ก่อนวันแห่ขบวนปราสาทผึ้ง ชาวคุ้มต่าง ๆ นำปราสาทผึ้งของตนที่ตกแต่งอย่างวิจิตรสวยงาม ประดับโคมไฟหลากหลายสีมาตั้งประกวດแห่งขันณ บริเวณสนามมีเมือง เพื่อให้ประชาชนได้ชมความสวยงามอย่างใกล้ชิด

งานกาชาดรวนน้ำใจไทยสกอล

เดิมมีชื่องานว่า “งานเที่ยวหน่องหาร ชุมภพานผ่าไทย ชินข่าวหอมใหม่ไทยสกอล” และเปลี่ยนเป็น “งานกาชาดรวนน้ำใจไทยสกอล” เมื่อไม่นานมานี้ โดยจัดขึ้นหลังจากมีการฉลองเมืองสกอลนครครบ 150 ปี ใน พ.ศ. 2531 เพื่อถือทอดศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของกลุ่มชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นชนชาติผู้พันธุ์ของชาวสกอลครให้คงอยู่ตลอดไป โดยจัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ณ บริเวณศูนย์ราชการจังหวัดสกอลคร มีกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงานมากมาย เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชนต่าง ๆ อาทิ ผ่าผู้ไทย โถ ช้อ โยย เป็นต้น การอกร้านแสดงนิทรรศการของส่วนราชการต่าง ๆ การแสดงศิลปศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ

เทศการโสสร้ำลีก

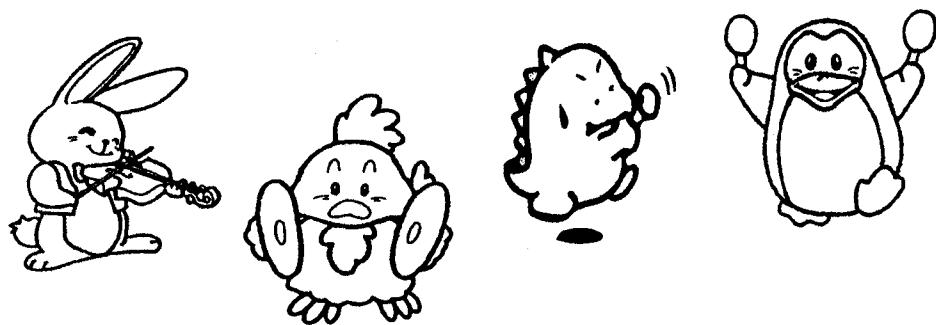
เป็นงานประจำปีของชาวกะโải (โถ) จัดขึ้นในวันขึ้น 4 ค่ำ เดือน 3 บริเวณที่ว่าการ อำเภอภูสุมาลย์ จังหวัดสกอลคร ในงานนี้มีการแสดงโสสร้ำบวงน้ำเสียงของชาวโถ ในเวลาสายของวันขึ้น 4 ค่ำ ตามประเพณี โดยมีความเชื่อถือความแต่อดีต ซึ่งเป็นการทำพิธีเยาคนป่วยลงสนาม (แซงสนาม) และพิธีเจี้ยคลา นำรวมกันเข้าเพื่อให้เกิดรูปบวนที่สวยงาม เป็นจังหวะจะโคนกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านอันสอดคล้องกับท่วงทำรำของชาวโถ ที่มาร่วมแสดงเป็นจำนวนมาก พิธีนี้ชาวโถถือว่าศักดิ์สิทธิ์มาก จะกระทำแบบโดย ๆ หรือเล่น ๆ ไม่ได้เป็นอันขาด นอกจากการแสดงต่าง ๆ แล้ว บริเวณงานยังมีการอกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านนานาชนิดในราคาย่อมเยา

ประเพณีแห่โโนน

เป็นงานประเพณีของชาวบ้านໄຊหย่อง ตำบลໄຊหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกอลคร จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 4 ชาวบ้านจัดขบวนแห่ขึ้น โดยมีการแต่งกายในชุดผีต่าง ๆ เป็นจำนวนมากແล้าวเดินไปตามถนนสายต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในบวนแห่พระเวส ไปยังวัดໄຊหย่อง เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับ มีการแสดงทำรำต่าง ๆ ของผี เป็นที่ครื้นเครง สนุกสนาน

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

เป็นงานที่ชาวสกุนครีดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในวันเข้าพรรษา หรือวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี เพื่อถวายเทียนพรรษาแก่วัดพระธาตุเชิงชุม และถวายผ้าอาบน้ำฝนแก่หลวงพ่อ องค์แสน โดยชาวบ้านช่วยกันจัดทำต้นเทียนประดับประดาอย่างสวยงาม เพื่อแข่งขันกัน แล้วจัดเป็นขบวนแห่ แสดงเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ประวัติเมืองสวรรค์ นรก ฯลฯ มีการฟ้อนรำประกอบอย่างสวยงาม เมื่อถึงวัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร ทำพิธีการต่าง ๆ แล้วเสร็จ มีการตัดสินต้นเทียนเพื่อค้นหาผู้ชนะ

ใบงาน

ชื่อ..... ชั้น..... เอกที่.....

ให้นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลที่มีภูมิความรู้ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีในท้องถิ่น ของตนเอง 1 ประเพณี พร้อมทั้งระบุด้วยว่าประเพณีดังกล่าวจัดขึ้นที่ไหน มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีนั้นอย่างไร

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
คำชี้แจง ให้ก้าเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

เลข ที่	พฤติกรรมที่ประเมิน												รวม คะแนน	ผลการ ประเมิน (เฉลี่ย)		
	ความ กระตือรือร้น			ความมี ระเบียบวินัย			การให้ ความร่วมมือ			ความรับผิดชอบ						
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

หมายเหตุ ให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน 2

พอใช้ ให้คะแนน 1

ควรปรับปรุง ให้คะแนน 0

แบบตรวจผลงานนักเรียน
คำชี้แจง ให้ก้าวเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางความรู้

กลุ่ม ที่	ผลงานที่ประเมิน												รวม คะแนน	ผลการ ประเมิน (เฉลี่ย)		
	การบันทึกข้อมูล			ความถูกต้องของ ข้อมูล			รายงานตรงตาม ขั้นตอน			เสร็จทันตามเวลา						
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

หมายเหตุ ให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน 2

พอใช้ ให้คะแนน 1

ควรปรับปรุง ให้คะแนน 0

ภาคผนวก ง

เครื่องมือประกอบการวิจัย

1. ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบวัดเขตติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา
3. แบบสำรวจความต้องการของชุมชน
4. การประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคปัญชองค์ (Puissance Measure)
5. แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC)

**ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ตามหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ให้ทำทุกข้อ
2. อ่านคำความให้เข้าใจก่อนเลือกคำตอบ
3. ในแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมายกาหนาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ
4. ให้เวลาทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง
5. ห้ามบีบเบี้ยนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

1. จังหวัดสกลนคร เดิมมีชื่อว่าอะไร ?
 - ก. เมืองหนองหารหลวง
 - ข. เมืองกุมภาปี
 - ค. เมืองวนรนิวาส
 - ง. เมืองวาริชภูมิ

2. ถ้าต้องการทราบประวัติจังหวัดสกลนคร ควรปฏิบัติอย่างไร ?
 - ก. ศึกษาจากโบราณวัตถุ ในร้านสถาน
 - ข. ศึกษาจากเอกสารหรือบันทึกประวัติศาสตร์เมืองสกลนคร
 - ค. สอบถามจากผู้รู้ในชุมชน
 - ง. ถูกทุกข้อ

3. เหตุใดชาวเรือจะหีต้า จึงต้องประสบกับความหาย茫 ?

ก. กินเนื้อกวาง	ค. กินเนื้อช้าง
ข. กินเนื้อเสือ	ง. กินเนื้อกระรอกเผือก

4. ประโยชน์ในข้อใดต่อไปนี้ไม่เกี่ยวข้องกับคำขวัญประจำจังหวัดสกลนคร ?

ก. พระธาตุเชิงชุมคู่บ้าน	ค. งานลือเลื่องหนองหาร
ข. พระตำหนักกฎหมายคู่เมือง	ง. แต่ระการกด้วยไม้หอม

5. ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสกลนคร ได้แก่ข้อใด ?

ก. พระตำหนักกฎหมายราชนิเวศน์ มีหนองหารอยู่ด้านหลัง	ค. งานลือเลื่องหนองหาร
ข. พระธาตุภึ้ก มีเขื่อนน้ำอุนอญอยู่ด้านหลัง	ง. รูปหลวงพ่อองค์แสน มีหนองหารอยู่ด้านหลัง

6. จังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ในภาคใดของประเทศไทย ?

ก. ภาคกลาง	ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ข. ภาคตะวันออก	ง. ภาคใต้

7. สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดสก่อนครมีลักษณะดังข้อใด ?
 ก. เป็นที่ราบลุ่มด้อมรอบด้วยภูเขา
 ข. เป็นที่ราบสูงด้อมรอบด้วยแม่น้ำ
 ค. เป็นที่ราบสูงสับลูกคลื่นлонลาด
 ง. เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง
8. จังหวัดสก่อนครมีรูปแบบการบริหารการปกครองตามข้อใด ?
 ก. ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น
 ข. ส่วนจังหวัด ส่วนอำเภอ ส่วนตำบล
 ค. ส่วนกลาง ส่วนเทศบาล ส่วนตำบล
 ง. ส่วนเทศบาล ส่วนสุขาภิบาล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล
9. สมชายอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ ต้องการทำบัตรประจำตัวประชาชน เขาจะต้องไปติดต่อ
 ขอทำบัตรดังกล่าว ณ ที่ใด ?
 ก. สถานีตำรวจนครบาล
 ข. สำนักงานอำเภอ
 ค. ที่ทำการไปรษณีย์
 ง. องค์การบริหารส่วนตำบล
10. ถ้านักเรียนต้องการส่งข่าวสารถึงเพื่อน วิธีการได้วัดเร็วที่สุด ?
 ก. โทรศัพท์
 ข. จดหมาย
 ค. โทรเลข
 ง. เครื่องบิน
11. ทรัพยากรป่าไม้ในจังหวัดสก่อนครมีชื่อยังคงสภาพความอุดมสมบูรณ์อยู่ ณ บริเวณใด ?
 ก. อุทยานแห่งชาติภูพาน
 ข. ภูอ่างศอ
 ค. อุทยานแห่งชาติห้วยหาด
 ง. เทือกเขาภูเพ็ก
12. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งมีชื่อเดียงและเป็นเอกลักษณ์ของชาวสก่อนครมีได้แก่ข้อใด ?
 ก. พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์
 ข. พระราชวังชุม^{ชุม}
 ค. เทือน้ำซอ
 ง. หนองหาร
13. การปฏิบัติตามข้อใดที่แสดงถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ?
 ก. เราจะเก็บหิน พันธุ์ไม้ กล้วยไม้ ดอกไม้ไว้เป็นที่ระลึก
 ข. คณะนักท่องเที่ยวร้องเพลงเดียงดังลั่นอย่างสนุกสนาน
 ค. ไม่เก็บทุกอย่างออกจากพื้นที่ นอกจากยะ
 ง. เราต้องจารึกชื่อไว้ที่หน้าผาเพื่อเป็นที่ระลึก

14. ข้อความใดสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ?
- ก. ควรทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ในภาชนะที่จัดเตรียมไว้ให้
 - ข. ห้ามนำเครื่องดื่มน้ำ และสัตว์เดือยทุกชนิดเข้าไป
 - ค. เราจะไม่ทิ้งอะไรไว้ในอุบัติการอย่างเด็ดขาด
 - ง. ถูกทุกข้อ
15. “สวมเครื่องประดับสร้อยข้อมือ ข้อเท้าด้วยเครื่องเงิน เกล้าพมสูงตั้งตรง มั่นใจด้วย แบบผ้าฝีมือ” เป็นเอกลักษณ์ การแต่งกายของชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มใดในจังหวัดสกลนคร ?
- ก. ชาวไทยกะโเร่
 - ก. ชาวไทยชื่อ
 - ข. ชาวภูไท
 - ง. ชาวไทยเดิng
16. มีพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อว่า “ห้องน้ำอ่อนหวาน” เป็นลักษณะของชนเผ่า พื้นเมืองกลุ่มใดในจังหวัดสกลนคร ?
- ก. ชาวไทยกะโเร่
 - ก. ชาวไทยชื่อ
 - ข. ชาวภูไท
 - ง. ชาวไทยเดิng
17. บริเวณที่รับอุ่นหนองหารเหมาะสมแก่การประกอบอาชีพใดมากที่สุด ?
- ก. การอุตสาหกรรม
 - ก. การท่องเที่ยว
 - ข. การเกษตร
 - ง. การค้าขาย
18. ชาวสกลนครบางกลุ่มชนเชื่อกันว่า “น้ำดีมหากาฬ” มีสรรพคุณอย่างไร ?
- ก. แก้โรคเบาหวาน
 - ก. แก้ไข้
 - ข. แก้ไข้หัวใจ
 - ง. แก้โรคความดันสูง
19. นักเรียนมีเทคนิคการเลือกไม้ไผ่สำหรับงานเบ่งให้มีคุณภาพได้อย่างไร ?
- ก. เลือกคำไผ่ที่ปลายด้วน
 - ก. เลือกคำไผ่ที่แก่ชัด
 - ข. อายุคำไผ่ไม่ควรเกินหนึ่งปี
 - ง. เลือกเฉพาะไม้ไผ่รากเท่านั้น
20. “นำคินผสมกับแกลบ แล้วผสมน้ำนวดเข้าด้วยกันด้วยอัตราส่วน 2 : 1 : 1” เป็นเทคนิคในการผลิตอะไร ?
- ก. การเตรียมคินสำหรับการปลูก hairy
 - ก. การผลิตเตาอิ้งโล่
 - ข. การปั้นโถง
 - ง. การทำปุ๋ยหมัก

21. ข้อใดคือคุณค่าของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบอาชีพ ?
- ก. ประยุกต์ศัลย์สุข
 - ข. ปลดปล่อย ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 - ค. เพย์แพร์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ง. ถูกทุกข้อ
22. ในฐานะเป็นนักเรียน ควรร่วมแสดงออกซึ่งความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ได้อย่างไรจึงจะเหมาะสม ?
- ก. ร่วมบริจาคเงินเพื่อซื้อสินค้าจากโครงการในพระราชดำริ
 - ข. สมัครเข้าเป็นสมาชิกของโครงการในพระราชดำริ
 - ค. ตั้งใจเรียนเพื่อเป็นพลเมืองดีมีคุณภาพของชาติ
 - ง. หักชวนผู้ใหญ่เข้าร่วมฝึกฟิมือกับโครงการในพระราชดำริ
23. พระราชนมคุณเมืองนครพนม เดิมพระราชนองค์ได้คุณเมืองสกลนคร ?
ก. พระราชนูป	ค. พระราชนารายณ์เจงเวง
ข. พระราชนิชชุม	ง. พระราชนรีมงคล
24. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องน้ำพุง ?
- ก. ผลิตกระเสไฟฟ้า
 - ข. เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร
 - ค. เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
 - ง. เป็นอนุสรณ์สถานของวีรชนเดือนตุลาคม
25. ในการเยี่ยมชมแหล่งโบราณสถาน หรือโบราณวัดๆ นักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใด ?
- ก. เก็บขี้นส่วนโบราณวัตถุเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง
 - ข. เก็บข้อมูลของโบราณสถานเพื่อเป็นอนุสรณ์
 - ค. ตั้งใจฟังการแนะนำกิจกรรมท่องเที่ยวน่าสนใจ
 - ง. นอกจากดูด้วยตาแล้ว เพื่อให้รู้จักการสัมผัสด้วยมือ

26. พระยาโง่นคำ พระหมาสาข ณ ศก敦คร เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างไรต่อเมืองศก敦คร ?
- ก. เป็นเจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดศก敦คร
 - ข. เป็นผู้ก่อสร้างพระราชวิชัยราชนิพัทธ์
 - ค. เป็นพระเกจิชื่อดังของจังหวัดศก敦คร
 - ง. เป็นนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย
27. ในฐานะเป็นนักเรียนควรปฏิบัติตนต่อบุคคลสำคัญที่ได้บันเพ็ญคุณประโภชน์ให้แก่ จังหวัดศก敦ครดังข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ?
- ก. ร่วมบริจากรหัสพย์เพื่อสมบทหนุนสร้างอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญ
 - ข. จัดตั้งกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่บุคคลสำคัญ
 - ค. ศึกษาเรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญ
 - ง. เข้าร่วมพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณของบุคคลสำคัญ
28. “พีตานาเอก” มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในข้อใด ?
ก. การเดี่ยวสัตว์	ค. การเพาะปลูก
ข. การทำชา	ง. การเดินทางไกล
29. “ชางกะบูด” เป็นพิธีกรรมของชาวโソ่ ที่จัดขึ้นในโอกาสใด ?
ก. ขึ้นบ้านใหม่	ค. การสู่ชีวิต
ข. งานศพ	ง. เมื่อเด็กคลอดใหม่ ๆ
30. เพราะเหตุใดจึงต้องจัดให้มีพิธี “แข่งสนัมประจำภกมอ” ?
- ก. เป็นพิธีบัดเป้าให้ผู้ออกจากการแสวงทำให้ร่างกายแข็งแรง หายจากโรคภัย
 - ข. เป็นพิธีบวงสรวงเทวดา เพื่อให้ฟันตกตามฤดู
 - ค. เป็นพิธีบูชาบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว
 - ง. เป็นพิธีบวงชนากอิก្យุปแบบหนึ่ง

เฉลย

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ก	16	ก
2	ง	17	ง
3	ง	18	ง
4	ง	19	ค
5	ค	20	ค
6	ค	21	ง
7	ค	22	ค
8	ก	23	ข
9	ง	24	ง
10	ก	25	ค
11	ก	26	ก
12	ง	27	ค
13	ค	28	ค
14	ง	29	ข
15	ง	30	ก

**แบบวัดเจตคติที่๑การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา
กถุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง จังหวัดสกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคตินี้ ต้องการทราบเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา กถุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดสกลนคร โดยจะมีข้อความให้นักเรียนอ่านแล้วพิจารณาตามข้อความนั้นว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียนอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูกหรือผิด สิ่งสำคัญคือ ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด
2. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา กถุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดสกลนคร ในแต่ละประเด็น โดยมีระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

รายการ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านสาระการเรียนรู้					
1.1 เนื้อหามีความน่าสนใจที่จะเรียนรู้.....
1.2 เนื้อหารอบคุณในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้.....
1.3 ช่วยให้นักเรียนเก็บความสำลักญูในห้องถินของตนเอง...
1.4 ช่วยให้นักเรียนเกิดความรัก และภักดีใน จังหวัดของตนเอง.....
1.5 ช่วยให้นักเรียนเกิดแนวคิดในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถินของตนเอง.....
1.6 ช่วยให้นักเรียนรู้จักแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ ในจังหวัดเพื่อเยือน.....
1.7 เนื้อหาความเป็นรูปธรรม ช่วยให้นักเรียนอยากรู้ อยากรู้.....
1.8 เนื้อหาในแต่ละบทลึกซึ้งกันไป เป็นเรื่องใกล้ตัว ทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจ.....
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ทำให้ นักเรียนอยากรู้.....
2.2 นักเรียนสนุกสนาน และได้รับความรู้จากการเรียน.....
2.3 นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกคิดวิเคราะห์ใน กิจกรรมการเรียนรู้.....
2.4 นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนรู้
2.5 รูปแบบและวิธีการสอนมีความหลากหลาย แปลกใหม่ ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น.....
2.6 นักเรียนได้มีโอกาสแสดงทางความรู้ได้ด้วยตนเอง.....
2.7 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้.....
2.8 ช่วยให้นักเรียนคิดและแสดงออกด้วยความมั่นใจ.....
2.9 นักเรียนมีอิสระในการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น...
2.10 กิจกรรมที่จัดตั้มพันธ์กับบุคคลประมงและเนื้อหา จึงช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น.....

รายการ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
3.1 ใช้วิธีวัดและประเมินที่หลากหลาย.....
3.2 นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินด้วยตนเอง.....
3.3 วิธีการประเมินช่วยให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้.....
3.4 ช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงระดับความรู้ ความสามารถ ของนักเรียนแต่ละคน ได้ดี.....
3.5 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน.....
3.6 เป็นรูปแบบการประเมินที่ทำให้นักเรียนทราบผล การประเมินได้ทันที.....
3.7 ใช้วิธีการวัดและประเมินแบบง่าย ๆ โดยเน้นตาม สภาพจริง.....
3.8 เป็นการประเมินจากหลาย ๆ เหตุการณ์.....
4. ด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้					
4.1 การเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ตื่นเต้น สนุกสนาน และน่าสนใจ.....
4.2 การเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้เกิดการ เรียนรู้ได้ดี.....
4.3 การเรียนรู้โดยใช้ในความรู้ ช่วยให้นักเรียนได้รับ ความรู้เพิ่มเติม.....
4.4 นักเรียนต้องการให้ครูสอนโดยใช้ในความรู้ในงาน เพื่อ จะได้ร่วมมือกันศึกษาเรียนรู้และฝึกความรับผิดชอบ
4.5 นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมใช้สื่อเพื่อประกอบการเรียนรู้ ได้อย่างเต็มที่.....
4.6 สื่อที่ใช้ในแต่ละบทช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเนื้อหา ได้ดียิ่งขึ้น.....
4.7 สื่อที่ใช้มีความใหม่ ทันสมัย ช่วยให้นักเรียนอย่าง เรียนรู้.....
4.8 นักเรียนต้องการให้ครูสอนโดยใช้อุปกรณ์และสื่อ การเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

แบบสำรวจความต้องการของชุมชน

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง จังหวัดสกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

แบบสำรวจนี้มี 3 ตอน สร้างขึ้นเพื่อสำรวจความต้องการและข้อคิดเห็นของกลุ่มนบุคคลในชุมชนที่มีต่อสาระการเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง จังหวัดสกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาประเมินผล เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และใช้จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ให้ท่านกรอกเครื่องหมาย ✓ ลงใน □

- ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน
- ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภายในโรงเรียน
- กรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- ผู้สูงอายุในชุมชน
- ผู้ปกครองนักเรียน
- บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 สาระที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับจังหวัดสกลนคร

ให้ท่านพิจารณาเลือกสาระที่เห็นว่าเหมาะสมและจำเป็นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับจังหวัดสกลนคร โดยเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องสาระที่ท่านต้องการดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง ข้อ ก ตำนานที่ควรรู้ ได้แก่

- ตำนานเมืองหนองหาร
- ตำนานพระชาตุเชิงชุม
- ตำนานการสร้างพระชาตุนารายณ์เงงเวงและพระชาตุภูเพ็ก
- ตำนานพระชาตุคุณ

จากตัวอย่าง พิจารณาเห็นว่า สาระที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับตำนานจังหวัดสกลนคร คือ ตำนานเมืองหนองหาร

1. สิ่งที่ผู้เรียนควรรู้เกี่ยวกับจังหวัดสกлонครเป็นอันดับแรก

- ประวัติความเป็นมาของจังหวัด
 - ตราสัญลักษณ์และคำวัญของจังหวัด
 - ความสำคัญของจังหวัดสกلونครในปัจจุบัน
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

2. สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกلونครที่ควรรู้

- ที่ตั้งของจังหวัด
 - ลักษณะภูมิประเทศ
 - อาณาเขตติดต่อ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

3. สภาพการจัดการปกครองของจังหวัดสกلونครที่ควรรู้

- การแบ่งเขตอำเภอต่าง ๆ
 - การแบ่งส่วนการปกครองของจังหวัด
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

4. สาธารณูปโภคของรัฐที่จัดให้บริการแก่ประชาชนที่ควรรู้

- รัฐวิสาหกิจ (ไฟฟ้า ประจำ โทรศัพท์ ไปรษณีย์)
 - ระบบการคมนาคม
 - ระบบการรักษาสุขภาพ อนามัยของประชาชน
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

5. ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ควรรู้

- แหล่งป่าไม้
 - แหล่งน้ำ
 - แหล่งแร่ธาตุ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

6. สภาพทางสังคมที่ควรรู้

- เรื่องชาติและชนเผ่าพื้นเมือง
 - เอกลักษณ์การแต่งกาย
 - เอกลักษณ์ด้านภาษา
 - การละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละเผ่า
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

7. ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพของชาวสกلنกรที่ควรรู้

- การปลูกหaway
 - การทำไร่นาสวนผสม
 - การผลิตเตาอิ้งโล่
 - การ-san เช่น ไม้ไผ่
 - การทำไวน์จากมะม่วง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

8. สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองสกلنกรที่ควรรู้

- พระราชเชิงชุมวรวิหาร พระราชวังเพ็ก พระราชบูรณะเจงเงง
 - สะพานขอมโบราณ
 - หนองหาร
 - พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ชื่อดัง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

9. บุคคลสำคัญของจังหวัดสกلنกรที่ควรรู้

9.1 ศาสนาบุคคล

- พระอาจารย์มั่น ภูริตโต
- พระอาจารย์ฟัน อาจารย์
- พระอาจารย์วัน อุตตโน
- พระอาจารย์เทศก์ เทสรังสี
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบาย

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดสกอลคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดย อาศัยมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลัก

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการประเมิน หลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้ โดยผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดในการประเมินหลักสูตรแบบ Puissance Measure (P.M.) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โดยการนำข้อมูลข้ออนุมัติกลับจากการประเมินครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง คุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาประเมินหลักสูตรในครั้งนี้

**นางสาวสุพัตรา พลศรี
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยบูรพา**

การประเมินหลักสูตรแบบ Puissance Measure

การประเมินหลักสูตรแบบ Puissance Measure (P.M.) เป็นวิธีการวิเคราะห์หลักสูตรในองค์ประกอบของหลักสูตร โดยพิจารณาว่าหลักสูตรนั้นกำหนดให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนรู้แบบใด โดยผู้วิจัยขออธิบายความหมายและรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลแต่ละข้อ เป็นการระบุให้ทราบว่าหลักสูตร ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในรูปแบบใด รูปแบบการเรียนรู้ทั้งหมดมี 8 ประเภท แต่ได้รับการคัดเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมเพียง 6 ประเภท ซึ่งเป็นความรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ดังนี้

1. ความรู้แบบถูกใจ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้เป็นลำดับขั้นตอน ต่อเนื่องและระดับความยากสูงขึ้นตามลำดับ หากปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

2. ความรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้คำพูด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำลำดับขั้นตอน ที่ต่อเนื่องกัน มาอธิบายความเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวข้องกันของความรู้ในแต่ละขั้นตอนด้วย คำพูดได้ หากปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัด ผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2

3. ความรู้แบบผสมผสาน เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ที่ เคยเรียนมา หากปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียนการสอน และการ วัดผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3

4. ความรู้แบบแนวคิด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนนำความรู้แบบผสมผสานมาทำให้ เกิดแนวคิดหรือสามารถซึ่ประดิษฐ์หรือระบุสาระสำคัญของเรื่องที่เรียน ได้ถูกต้อง หากปรากฏอยู่ ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4

5. ความรู้แบบหลักการ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นหลักการ ใหม่ ๆ ได้ หากปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5

6. ความรู้แบบแก้ปัญหา เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ที่มีมาแก้ ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใด กิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คำหารือกลุ่มค้าที่ปรากฏในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลแต่ละข้อ เป็นการระบุให้ทราบว่าหลักสูตร ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมใดในการเรียนเรื่องนั้น ๆ โดยกำหนดไว้เป็น 9 ชนิด แบ่งเป็น 3 ระดับ เรียงลำดับจากพฤติกรรมที่ง่ายไปยาก ดังนี้

ระดับที่ 1 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ง่ายที่สุด ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าหนักเท่ากัน 1 ดังนี้

1. การบอกรหัสหรือชื่อ เพื่อแสดงถึงความสามารถที่จำสิ่งที่เรียนได้ เช่น การเรียกชื่อ สิ่งของได้ ครูซึ่แล้วเด็กบอกรหัสได้
2. การเลือกหรือการบอกรักษณะ สามารถเลือกหรือบอกรักษณะสิ่งของได้ โดยดูจากลักษณะทางกายภาพ
3. บอกกฎหมาย คือ สามารถบอกองค์ประกอบ หรือลักษณะที่จำเป็นโดยการพูดและเขียนได้

ระดับที่ 2 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยากกว่าระดับที่ 1 ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ชนิด แต่ละชนิดมีค่าหนักเท่ากัน 2 ดังนี้

1. การจัดลำดับ สามารถเรียงลำดับขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้
2. การสาขิต สามารถปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน

ระดับที่ 3 เป็นระดับการเรียนรู้ที่ยากกว่าทุกระดับ ประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ชนิด แต่ละชนิดมีค่าหนักเท่ากัน 3 ดังนี้

1. การสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา สามารถสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ เช่น การสร้างรูปแบบ
2. การอธิบายหรือการบรรยาย สามารถอธิบายหรือบรรยายสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ถูกต้อง
3. การจำแนกหรือแยกแยะ สามารถจำแนกแยกแยะประเภทสิ่งของได้
4. การประยุกต์ใช้กฎหมาย สามารถนำกฎหมายที่เรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้